

VARTEIG

Menighets- blad

Nr. 5

Juni 1983

11.årg.

UPOPULÆR SANNHET

Luk. 16; 19-31.

Jeg merker det stadig, de aller fleste tror på Gud og håper at det finnes en himmel. Særlig kanskje når vi har noen av våre tunge dager, kan vi føle det slik. Men om det er mange som tror på en himmel, er det få som regner med at det kan være en fortapelse. Vi liker ikke en slik tanke. Himmelen er noe lyst og godt. Den går det an å tro på. Fortapelsen derimot er bare mørk og trist. Derfor skjuler vi oss bak at Gud er kjærlighet, og håper på at det kan gå bra denne gangen også. Fortapelsen blir en gammeldags overtro som vi regner oss for kloke til å tro noe på.

Men bare med fortapelsen som bakgrunn gir det mening å tale om noen himmel. Himmelen og fortapelsen er de to mulige utganger dette livet kan ha. Bare hvis det finnes en fortapelse, er det mening i å tale om frelse. For hvis vi skal frelses, må vi jo også frelses fra noe. Og likeledes er det bare fordi vi tror at det finnes en mulig fortapelse

at det er alvor i å be mennesker om å vende om.

Vi er på mange måter dagens rike menn. Vi har alt det vi trenger. De problemene vi har med å skaffe oss det vi har lyst på, er velferdsproblemer om vi ser det i litt større målestokk. Men kanskje finnes det allikevel en skjult fattigdom blant oss. Det er ikke all rikdom som lar seg måle og veie. Ikke alle verdier lar seg heller ane gjennom hullet på et kronestykke eller plassere bort i aksjer. Den største av alle verdier, er noe ganske annet. Det er å ha fått tilgivelse for sine synder. Det er å få lov til å eie en tro på Jesus, og ha fått et løfte om evig liv.

Hvordan leser du? Leser du også de upopulære sannhetene? At det er nødvendig å vende om og tro på Jesus. Eller plukker du bare ut det som du synes passer for deg selv? En slik plukking er en farlig beskjeftigelse.

ØAE

Pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet.

Jesu korsfestelse var intet sammen-
treff av uheldige omstendigheter. Hans
liv måtte ende med døden. Dette hadde
Jesus selv forutsagt sine disipler flere
ganger: "Se, vi drar opp til Jerusalem,
og Menneskesønnen skal overgis til
overprestene og de skriftlærde. De skal
dømme ham til døden og utlevere ham
til hedningene, og han skal bli hånet
og pisket og korsfestet. Og den tredje
dag skal han oppstå". (Matt. 20, 19).
Pilatus' navn er nevnt fordi alt dette
kom til å skje under den tid han var
stattholder i Judea. Jødene presset
Pilatus til å avsi dødsdommen over
Jesus, og deres press var forståelig. De
opplevde både Jesu tale og hans opp-
førsel blasfemisk. En snekkersønn fra
hedningenes Galilea, en omgangsvenn
av horer og syndere, en opprører og
oppvigler som med ett sto fram og
omtalte seg selv som Guds Sønn. Selv-
følgelig måtte han dø.

Korsfestet. Sannsynligvis var denne
straffemetoden oppfunnet av perserne,
men under ledelse av Alexander den
Store ble korsfestelsesstraffen avskaf-
fet. Seinere overtok romerne denne
skikken. Nå var det også hos romerne
en sterk begrensning i bruken av denne
straffen. Ingen romerske borgere kun-
ne avrettes slik. Bare slaver eller opp-
rørere i de okkuperte land kunne bli
korsfestet. Etter domsavsigelsen ble
den dømte først overlatt til å hudstry-
kes. Dette var en så grusom straff i seg
selv at mange enten døde, eller mistet
forstanden av disse plagene. Deretter
ble den dømte tvunget til å bære den

tverrbjelken han selv skulle spikres til.
Muligens fikk Jesus slippe dette fordi
han alt var sterkt medtatt etter den be-
handling han hadde vært utsatt for.
Framme ved retterstedet ble den
dømte avkledd. Han ble spikret eller
bundet fast til tverrbjelken som der-
etter ble løftet opp på den oppreiste
pælen. For at alle skulle vite hvorfor
han var dømt til døden, ble det festet
til korset en hvitmalt tavle hvor den
dømtes forbrytelser var angitt. Den
korsfestede døde langsomt. Sult og
tørst, blodsprengning og verkende sår
tappet sakte kraften utav den dømte.
I tillegg til smertene var straffen også
ekstra vanærende. Den dømte hang
der til latter og spott både fra domme-
re og tilskuere.

Jesus led, men millioner av andre
har også lidt. Han ble korsfestet, men
tusener er blitt hengt på et kors både
før ham og etter ham. Vi har hatt våre
konsentrasjonsleire hvor hundretusener
er blitt kledd nakne og gasset ihjel.
Uskyldige spedbarn såvel som senile
oldinger. Hva var så spesielt ved Jesu
lidelse? Det enestående ligger ikke i
smertegraden. Men Jesu korsfestelse
var som et drama mellom Gud og
mennesker. Et drama hvor Gud kjem-
pet med Gud. Da Jesus døde, ble Gud
drept.

Hvem kan tenke ut den smerte
Uten med et såret hjerte,
Om endog en synder led!
Men her led den evige høye –
Smelt mitt hjerte, gråt mitt øye,
Akk, her lider hellighet.

Død og begravet. Dette omtales direkte i bekjennelsen fordi det er avgjørende å få fram at Jesus virkelig var død. Her var det ikke snakk om noen skinnød. For bare dersom Jesus virkelig var død og begravet, kan beretningen om at han er stått opp være et gledelig budskap. Bare slik kan hans oppstandelse være en forsmak på vår oppstandelse. Hvis Jesu død ikke var noe annet enn en skinnød, var hans oppstandelse heller ikke noe annet enn

en skinnoppstandelse. Derfor heter det: Død og begravet.

Pint under Pontius Pilatus, korsfestet, død og begravet. Jesu liv var et liv i lidelse. Ikke bare de få dager han ble plaget av Pilatus og hans soldater, men hele livet fra vogge og til grav: "Han var ringeaktet, forlatt av mennesker, en smertens mann, vel kjent med sykdom, en foraktet mann som ingen ville se på, vi regnet ham ikke for noe". (Jes. 53,3)

VIET PÅ EN TOFTE

Den Norske Kirke har en virksomhet som strekker seg langt utenfor grensene av vårt eget land. Vi har misjonærer både i Afrika, Asia og Sør-Amerika. Men vi har også prester som er sendt ut over hele verden for å stå til tjeneste for norske sjøfolk og andre nordmenn som måtte oppholde seg utenlands. En av våre sjømannsprester er Morten Høst fra Sarpsborg. Han er gift med Eva Rogndalen her fra Varteig. For litt siden opplevde de noe litt usedvanlig i sin tjeneste, og vi lar Morten fortelle om det hele:

Om de fikk en god start på et mangeårig samliv, skal ikke vi bedømme. Men ekteparet Ron Overdevest og Maria Hendrix ble i alle fall viet på en noe uvanlig måte. De er begge født i Nederland, men bor nå i Norge. Da de skulle gifte seg, bestemte de seg for å dra til den gamle nederlandske kolonien — Curacao — og få kombinert både bryllup og bryllupstur. Problemet var bare at jeg som norsk sjømannsprest ikke har lov til å foreta vielse på Curacao. Så da var det bare en ting å gjøre — å reise utenfor landets grenser.

En stk. livbåt ble rekvirert fra et herværende norsk fartøy, og så bar det ut i internasjonalt farvann med oss alle sammen, både brud og brudgom, prest og kaptein, forlovere og andre spesielt interesserte. Da tremilsgrensen var passert, ble motoren "Kuttet". Nede i den overbygde livbåten tok vi alle plass på hver vår tofte, og så kunne vielsen begynne.

Det var ikke så vanskelig å finne passende bilder til talen. Sjøen gikk ganske høy, og ekteparet måtte regne med at også i samlivet kunne man oppleve bølgetopper og bølgedaler. Etter at vi var ferdige, våget de nygifte seg fram med å si at det ikke var vanskelig å være enig i at bildene var både talende og rette. Vielsen var tradisjonell nok, om enn omgivelsene var ganske uvanlige. De hadde startet sitt samliv i høy sjø, noe de også begge bar preg av da de bleke og medtatte satte sine nygifte bein på land. En bryllupstur (bokstavelig talt) i en overbygd livbåt langt til havs hadde gjort sitt.

Morten Høst

MØTE MED HASLE BARNEHAGE.

”Problemene som tas opp i TV-debatter om konflikter mellom hjem og barnehage, har jeg aldri merket noe til. Det tror jeg for en stor del er oppkonstruert og søkte problemstillinger”.

Dette sier Yngvild Hansen, styrer ved Varteigs eneste menighetsbarnehage, Hasle Menighets-senter.

”Når foreldrene kommer med barna til barnehagen, har de allerede godtatt at det er en kristen barnehage. For de flestes vedkommende er dette en god garanti for den oppdragelse barnehagen er med på å gi barna. Man har heller ingen grunn til å frykte for et overdre- vet kristent innhold i opplegget. Her kreves det varsomhet både fra barne- hagens og foreldrenes side”.

3 år er den nå blitt, barnehagen som ble til etter en kjempesnor dugnadsinn- sats av bygdas folk. 1.3.1980 ble barne-

hagen ved Hasle åpnet med 36 barn. Barnehagen eies og drives av Menighets- senteret som består av representanter fra mange forskjellige organisasjoner. I tillegg til offentlig støtte, ytes det både økonomisk støtte og en god del dug- nadshjelp fra Menighets-senteret til driften av barnehagen.

Med et personale på 6, betjener man to avdelinger, en korttids- og en heldags-avdeling. Det er inntak av nye barn hver høst, men det tas også inn ellers i året når det er ledig kapasitet.

Personalet på Hasle er godt fornøyd med arbeidsplassen sin. Det at barne- hagen ikke er altfor stor, gjør at det blir god kontakt dem imellom og at de blir godt kjent med barna. ”Vi forsø- ker å oppdra barna slik vi ville ha gjort med våre egne unger”, forteller de. Men, det understrekes at det ikke er

meningen at barnehagen skal overta all oppdragelsen.

Den store aldersspredningen, fra 3 til 7 år er med på å hindre en for sterk konkurranse barna imellom og lærer dem til å vise omsorg og hjelpe hverandre.

Barnehagen ligger fritt og avskjermet med gode muligheter til å benytte skogen og omgivelsene uten å være redd for trafikken. Barna er ofte på

turer i skogen. Man følger faste ruter slik at de etterhvert blir kjent og føler seg trygge. Erfaringer har vist at slike turer har meget positiv innvirkning på dem.

Dagens høydepunkt er samlingsstunden. Den benyttes til mye sang og til å prate sammen. Her må man lære seg litt "taleteknikk". Det blir tatt opp temaer som f.eks. farger, årstider o.l. som ofte går igjen gjennom hele dagen.

Samlingsstunda kan også brukes til å øve inn opptrekk som fremføres på foreldrefestene.

HVA ER SPESIELT VED EN MENIGHETSBARNEHAGE?

En gang i uka er det spesielt kristent innhold i samlingsstunda, dvs. kristne barnesanger og enkle bibelfortellinger. Ellers er personalet forpliktet til å svare ut fra et kristent syn når barna

spør om ting som har med død, liv, skapelse o.l. å gjøre. Dette er den vesentlige forskjellen sammenlignet med en kommunal barnehage, forteller Yngvild Hansen til Menighetsbladet.

Av Tormod Sikkeland

Konfirmasjon i Varteig 12. juni 1983

Søndag 12. juni er det konfirmasjonsgudstjeneste i Varteig kirke kl. 11.00. Det er i år 35 ungdommer som har fulgt undervisningen og vil la seg konfirmere. Vi gratulerer disse med dagen, og minner menigheten om at konfirmantene er vårt felles ansvar og bønneoppgave:

Tom Morten Andreassen, Hasletoppen 9, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Svein Andre Eng, Hasle Hageby 24, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Tor Inge Engebakken, Blindveien 8, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Ove Guttorm Gustavsen, Hasletoppen 1, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Karl Ove Raimond Olsen Jelsnes, Hestemoen 8, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Ole Morten Kultorp, Kultorp, 1735 Varteig.

Pål Jørgen Sonerud, Hasle Terrasse 12, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Elisabeth Bertelsen, Hasleødegård, 1735 Varteig.

Heidi Charlot Bingen, Hasle Terrasse 43, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Wenche Helene Fredriksen, Hasle Terrasse 5, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Hilde Merete Hafsten, Hasle Terrasse 16, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Lene Kristin Hagen, Hasle Hageby 31, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Nina Johannessen, Hestemoen 4, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Trine Lise Johannessen, Hasle, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Marianne Sulusnes, Solvang, 1735 Varteig.

Eva Kristin Sundås, Skogbrynet 6, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Hege Merete Øby, Rytterstien 1, H.øy, 1700 Sarpsborg.

Bjørn Harald Andersen, Bergli, 1735 Varteig.

Geir Bergsland, Bergsland, 1730 Ise.

Terje Bøe, Knausen, 1735 Varteig.

Bjørn Erik Frigård, 1730 Ise.

Vidar Faale, Bøkrysset, 1735 Varteig.

Jørn Anders Grønodd, Solheimåsen 6, 1735 Varteig.

Tommy Hassel, Bjørkheim, 1735 Varteig.

Vidar Lund, Fjellberg, 1730 Ise.

Jim Nyquist, Slettebu, 1730 Ise.

Terje Sandvik, Bøkrysset, 1735 Varteig.

Gunlaug Brenne, Vestgård, 1735 Varteig.

Konie Marita Engebråten, Furuholmen, 1735 Varteig.

Nina Marie Glomsrud, Spydevold, 1730 Ise.

Liv Kristin Nyborg, Spydevold, 1730 Ise.

Wenche Marie Skaar, Bøe, 1735 Varteig.

Solbritt Smaaberg, Smaaberg, 1735 Varteig.

Mona Irene Smedbakken, Langetræ, 1735 Varteig.

Hilde Wågsås, Rogndalen, 1735 Varteig.

TAKK TIL VARTEIG LIONS!

Varteig Menighetsråd har lyst til å komme med en offentlig takk til Varteig Lions for at vi fikk kr. 3000 av dem til innkjøp av kassettpiller til Varteig kirke. Vi har alt nå merket at det er stadig økende interesse for de kassetter vi har til utlån og salg fra Varteig kirke. Derfor satt vi stor pris på den velvilje Varteig Lions møtte vår søknad med.

Til gode, kjære venner i Varteig.

Dypt rørt, ja, overveldet – over den vakre gaven fra "Venner i Varteig" til min 80-årsdag, 8. mai, takker jeg hjertelig og varmt, samt også for fine medfølgende ord i versifisert form som nedenfor gjengis uten at poetens navn er nevnt.

Gjennom Menighetsbladet sendes denne hilsen uten at den lange rad av givere, ektemaker og enkelte, nevnes, og dog kan nå alle.

Vi ble sterkt knyttet til Varteig og folket der, så vi setter meget høyt den fine kontakten vi har.

Vennlig hilsen til hele Varteig.

Johanna og Torgeir Torset.

"Kjære Torgeir Torset.

Fra Varteig hvor du har gode venner, en liten hilsen i dag vi sender med takk for alle de gode år du var i bygda som presten vår.

En god veiviser i liv og lære vi håper fortsatt du må få være.

Vi ønsker for dere begge to at livets kveld må bli lang og god.

Og måtte dagen velsignet være av ham som jo har den største ære av at en mann som er 80 år fremdeles ung sammen med oss går.

Gratulerer."

Jeg må bekjenne at jeg ikke har maktet å nå opp til det som her til dels ideelt er sagt, men jeg får si med

Ferieavvikling for soknepresten

Sokneprest Ørnulf Elseth har ferie fra 4/7 – 2/8. I dette tidsrommet vil Vikarprest Sigurd Bakke vikariere i Varteig. Bakke blir ordinert til vikarprest våren 83, og han vil fra dette tidsrommet gjøre tjeneste på ulike steder i Borg. Sigurd Bakke kommer fra Ås, hvor han hele tiden har vært aktiv i menighetsarbeidet. Utenom den direkte kontakten med ham, vil han ha kontortid tirsdag fra 16.30 – 18.00, og fredag fra 10.30 – 12.00.

Fasteaksjonen i Varteig 1983

Fasteaksjonen er nå avsluttet og vi har gleden av å kunne melde om tidenes beste resultat. De seineste årene har det innsamlede beløp ligget på ca. 10 – 12000, men i år ble resultatet adskillig bedre. Vi vil takke alle som har vært med og samtidig gjøre tallene kjent for leserne:

Innsamlet ved	
Varteig skole:	2149,15
Innkomet ved	
kirkeoffer 6. mars:	2700,00
Innkomet i fastebøssene:	13987,60
Til Sammen:	<u>18836,75</u>

forhenværende stortingspresident, Namdalingen, forfatteren, Guttorm Hansen: "Arti å hør/sjå det læll....."

GUDSTJENESTENE:

Søndag 5. juni – 2. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved sokneprest Leif Løkeberg. Nattverd. Dâp. Offer til kr.russen i Østfold. S.skole.

Onsdag 8. juni:

Varteig kirke kl. 18: Samtalegudstjeneste med årets konfirmanter.

Søndag 12. juni – 3. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Konfirmasjons-gudstjeneste ved Elseth. Offer til IKO.

Søndag 19. juni – 4. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Gudstjeneste ved Elseth. 50 års konfirmantene invitert. Bygdedag. Offer til Menighetsbladet og sang av Menighetskoret. Dâp.

Søndag 26. juni – 5. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Elseth og representant fra Indremisjonsselskapet. Offer til Indremisjonen. Nattverd. Dâp.

Søndag 3. juli – 6. s.e. pinse:

Hasle kl. 11: Gudstjeneste ved Elseth.

Søndag 10. juli – 7. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved vikarprest Sigurd Bakke. Offer til kirkens SOS.

Søndag 17. juli – 8. s.e. pinse:

Høgheim kl. 11: Gudstjeneste ved vikarprest Sigurd Bakke.

Søndag 24. juli – 9. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved vikarprest Sigurd Bakke. Nattverd. Offer til Kirkens Familierådgivningskontor.

Søndag 31. juli – 10. s.e. pinse:

Hasle kl. 11: Gudstjeneste ved vikarprest Sigurd Bakke.

Søndag 7. august – 11. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Elseth. Nattverd. Offer til Haugetun.

Søndag 14. august – 12. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Gudstjeneste ved Elseth.

Søndag 21. august – 13. s.e. pinse:

Høgheim kl. 11: Høymesse ved Elseth. Nattverd.

Søndag 28. august – 14. s.e. pinse:

Varteig kirke kl. 11: Høymesse ved Elseth. Nattverd. Offer til kristelig skolelag. Søndagsskole.

MØTERUTE:

Onsdag 8. juni: Ungdomsforeningen har fest for konfirmantene med familie på Breidablikk kl. 19.

Fredag 10. juni: Misjonssambandet har møte på Furulind kl. 19.

Lørdag 25. juni: St. Hans feiring på Vestgård kl. 19. Tale av Åge Hundestad.

Søndag 10. juli: Misjonssambandet.

Søndag 24. juli: Indremisjonen.

Søndag 14. august: Misjonssambandet.

Søndag 28. august: Indremisjonen.

SLEKTERS GANG:

Døpte:

12/5: Tor Arne Jamissen.

Døde:

19/4: Katrine Dalene.

27/4: Jan Willy Dalen.

VARTEIG MENIGHETSBLAD

Utgis av Varteig menighetsråd
ved en redaksjonskomite.

Utkommer med 10 nummer i året

Fram Handel og Kontorsevice A/S
Sarpsborg